

Joke van Winkel

*Ik ben er
ook nog*

© 2020 Den Hertog B.V., Houten
ISBN 978 90 331 3060 1
www.uitgeverijdenhertog.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij digitaal, elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Proloog

Dit jaar gaan we niet ver weg, hoor, had Kim geappt.

Ik wreef met mijn vingers over het scherm. Niet ver weg. Daarmee bedoelde Kim iets anders dan ik. Totaal iets anders. *We blijven in Europa*, bedoelde ze daarmee.

Ik was nog nooit de grens overgegaan. En had geen idee wat ik terug moest appen.

Vervelend voor je?

Is het geld op?

Europa heeft ook leuke landen? Landen waar ik alleen van kan dromen.

Ik snapte sowieso niet waarom mensen nú al aan de zomervakantie dachten. Ik dacht nog aan oliebollen en appelflappen. Ik draaide mijn vinger in mijn haren. Kim was alweer aan het typen.

Mijn ouders willen bergwandelen in Oostenrijk. Beetje bejaardenvakantie.

Ik zag bejaarden nog niet bergwandelen. Ik sloot mijn ogen en zag mezelf rondtrekken door de bergen. De gletsjers, het uitzicht. Gewoon anders dan in Nederland.

Stop met dromen, zei ik tegen mezelf. Ik zou heel overtuigend moeten zijn om mijn ouders zover te krijgen om met ons naar Terschelling te gaan. Mijn vader voelde zich al een wereldreiziger als hij Zuid-Holland verliet. Waarschijnlijk werd het weer een of ander suf vakantiepark op de Veluwe. Twee jaar geleden gingen we naar Friesland. Het uiteinde van het universum, volgens mijn vader. Oké, mijn ouders deden wel heel veel moeite voor ons om het gezellig te maken tijdens de vakantie. Mijn

vader stond altijd vroeg op om verse croissants te halen. Superlief. Maar een keer naar de bergen...

Ik typte een antwoord. *Zullen we ruilen?*

Ze kwam online.

Maar ik kreeg geen reactie.

‘Annefleur, kom eens kijken!’

De opgewekte toon van mijn broer ontging me niet. Gelukkig was hij weer blij. Hoe vaak was hij de afgelopen tijd zo vrolijk geweest?

Ik sprong op van mijn bed en sprintte de trap af. Nadat ik zijn slaapkamerdeur met een klap opengooide, bedacht ik pas dat ik rustiger had moeten doen. *Denk nou eens aan Yannick. Hij kan niet meer tegen die harde geluiden*, had mijn moeder me al zo vaak gezegd. Ik zag Yannick schrikken en zette me schrap voor de woede-uitbarsting. Die kwam gelukkig niet. Yannick wees naar het scherm van zijn computer. ‘Wat vind je van haar?’ Zijn ogen straalden.

Een meisje met kastanjebruine haren keek mij lachend aan. Wauw! Yannick vertelde dit aan mij. Misschien was ik wel de eerste die het mocht weten. Ik gaf hem een speelse stomp tegen zijn schouder. ‘Is dat je vriendin?’

‘Nog niet.’ Yannick ging zachter praten. ‘Maar je zegt niks, hè?’ ‘Tuurlijk niet.’ Ik bekeek het meisje nog even. Hoelang was het geleden dat mijn broer me een geheim toevertrouwde? Misschien voor die bewuste dag, nu bijna drie jaar geleden, voor het laatst. Zou ik nu mijn broer van die tijd weer terugkrijgen? De broer waarmee ik kon lachen en die mij soms dingen vertelde die verder niemand wist? De broer die vaak leuke spelletjes bedacht? Mijn blik ging van de computer naar de tuin die aan Yannicks slaapkamer grensde. Deze ruime kamer op de benedenverdieping was toen nog de logeerkamer.

‘Yannick! Annefleur, eten!’

De damp kwam me tegemoet. Ik ademde de vette lucht in.
'Alweer patat?'

'Alweer?' Mijn vader verzette een stoel om plaats te maken voor de rolstoel van Yannick. 'Je doet of we dat elke dag eten.'

'Nou, elke zaterdag dan. Kunnen we niet een keer wat anders eten? Pizza, of zo?'

'Pizza?' Yannick keek erbij of het over beschimmeld eten ging. 'Je weet inmiddels toch wel dat ik daar niet van houd?'

Zijn blik zei genoeg.

Dus toch niet. Hij was niet écht veranderd. Of wel. Bijna drie jaar geleden is hij totaal veranderd en hij is nooit terug veranderd.

Hadden de artsen dan toch gelijk? Zou hij nooit meer de broer worden die hij daarvoor was?

Mijn broer was nog steeds mijn lieve broer, maar als hij ergens een afkeer van had, liet hij dat duidelijk merken en kreeg hij altijd zijn zin. Ik wist dat het kansloos was, maar toch... ik had ook een mening.

'Kijk niet zo raar. We kunnen best eens wat anders eten.' Het was er al uit voordat ik erbij nagedacht had. We kregen toch niet wéér ruzie?

Mijn moeder zette de fritessaus op tafel. 'Last van een puberbui?'

Ik zuchtte. Altijd als ik ook maar iets zei, had ik meteen een puberbui. Dan had Yannick zeker een chronische puberbui? Ik kon het gelukkig opbrengen om dat niet te zeggen.

Na het bidden begon ik er toch weer over. Misschien kon ik beter mijn mond houden, maar soms moest ik gewoon iets zeggen. Gewoon omdat ik altijd patat op zaterdag nu wel eens een keer zat was. 'Wie heeft eigenlijk bedacht dat je op zaterdag per se patat moet eten?'

Mijn moeder schepte op. 'Geen idee, maar ik vind het prima zo.'

‘Pfff...’ Ik pakte een frikandel. ‘Er valt hier echt een goed gesprek te voeren.’

‘Dat jij nou zo slim bent,’ zei Yannick.

Oh... dit ging de verkeerde kant op. Ik wilde geen ruzie. Niet om zoiets simpels als het menu op zaterdag. Ik hield mijn mond en nam een hapje van mijn frikandel. Mijn moeder strooide uitjes op haar bord. ‘Nou ja, we kunnen er best eens over nadenken om wat anders te eten.’

Echt? Ging ze zomaar het gesprek aan en tegen Yannick in?

‘Een keer een pizza kunnen we ook doen,’ zei mijn vader.

‘Pizza’s zijn niet te eten.’ Yannicks mondhoeken trilden. Ik voelde de spanning bij mezelf opkomen.

Mijn moeder voelde dat blijkbaar ook. ‘We eten ook helemaal geen pizza,’ suste ze.

Het bleef verder stil. De spanning bij mij zakte weer.

‘We kunnen toch twee gerechten eten op zaterdag?’ waagde ik te vragen.

Mijn moeders gezicht betrok. ‘Zullen we er nu over ophouden? Ik vind het fijner om elke zaterdag hetzelfde te eten. Je mag echt wel eens een andere keer een pizza halen.’

Ik hoorde het aan haar toon. Ik mocht die vraag niet stellen. Ik moest er gewoon over zwijgen. Waarom begon ik hier dan ook over? Waarom was ik nu weer degene die het ongezellig maakte? Ik wist toch dat Yannick daar niet tegen kon? En mijn moeder ook niet.

Zwijgend at ik verder. Vaag drong het gepraat van Yannick en mijn ouders tot me door.

De telefoon ging.

Mijn moeder pakte op.

‘Hé Naomi.’

O nee! Dat ging minstens een half uur duren.

‘O, dat zou hij fantastisch vinden!’

Wie?

Mijn opa?

Die hoopte in maart zeventig te worden. Wat had ze nou weer bedacht?

Of ging het om mijn vader? Of oom Lars? O nee, natuurlijk. Yannick. Daar gaat het meestal over hier in huis.

‘Ik ga hem meteen roepen... Yannick!’

Zie je nou!

Mijn broer keek om. ‘Ja?’

‘Tante Naomi heeft zoiets leuks.’

Mijn moeder gaf hem de telefoon.

‘Hoi, tante Naomi.’

Ik probeerde op te vangen waar het over ging.

‘Echt waar? Wat geweldig.’

Mijn moeder had pretlichtjes in haar ogen. ‘Het is zo bijzonder. Maar Yannick mag het zelf vertellen.’

Bijzonder.

Dat zeiden ze meestal als er een kindje geboren werd.

Zou mijn tante...

Zo héél oud was ze nog niet en de artsen hadden nooit gezegd dat het helemaal uitgesloten was. Maar wat had Yannick daarmee te maken?

‘Ik mag mee naar Amerika!’ riep Yannick.

Wat?

‘Super, hè?’ Mijn moeder straalde. ‘Dat ze dat doen voor hem. Ik word er zo emotioneel van.’

Amerika. Welja!

Even hoopte ik dat ze mij óók zou vragen, maar de verbinding was al verbroken.

‘Wauw, helemaal naar Amerika.’

‘Wat interesseert mij dat nou.’ Ik hoorde dat het bot klonk, maar in mijn buik zat een vreemd gevoel. En in mijn hoofd een stemmetje dat zei dat ik niet meetelde.

‘Nou, doe eens een beetje enthousiaster,’ viel mijn moeder uit.

‘Ben je soms jaloers?’

Jaloers? Ik vond het gewoon nergens op slaan dat ze mij ook niet mee vroeg.

‘Nou,’ hield mijn moeder vol. ‘Jaloers op je broer? Kom jij soms iets tekort?’

Dat waren altijd van die domme vragen. Vragen die je niet met ‘ja’ mocht beantwoorden, want dan kreeg je een preek over hoe goed we het hebben in Nederland en hoe het in de derdewereld ging. Maar als je ‘nee’ zei, was het meteen einde gesprek. Ik haalde mijn schouders op. ‘Wat maakt mij dat uit. Maar ik hoop dat hij voor die tijd leert om fatsoenlijk Engels te spreken.’

‘Waar is die opmerking nou voor nodig, Annefleur? Dat jij vwo doet, wil niet zeggen dat je je beter moet voelen. Volgens mij ben je gewoon jaloers. Dat is een slechte eigenschap, weet je dat?’

Ik kon dat woord niet meer horen. Ik wás niet jaloers. Ik had gewoon recht om boos te zijn.

Maar goed... als ze dat niet wilde horen, dan niet! Ik zou er nooit meer wat over zeggen.

Alles wat ik zei, viel altijd verkeerd.

‘Ik heb toch een leuke website ontdekt.’ Kim pakt haar laptop en komt naast me op haar bed zitten. ‘Moet je zien.’ Ze opent een website.

‘Wat?’ Ik schiet in de lach. Allemaal afbeeldingen van rare schoenen. Roze laarzen met op de neus een bolletje ijs met een kers erop. Zonder dat bolletje ijs zijn het best gave laarzen.

Kim scrolt naar beneden. Schoenen met pluche en een gewei op de neus. Schoenen die de vorm en kleur hebben van een bananenschil. En nog meer van de meest kunstige schoenen.

‘Wel iets voor jou,’ zeg ik.

Kim knikt. ‘Lijkt me cool om te ontwerpen.’

‘Je kamer is groot genoeg. Wel leuk om een vitrinekast te kopen en daar al je creaties in te zetten.’

‘Vitrinekast?’ roept Kim uit. ‘Wie zet zijn schoenen daar nou in?’

‘Wel als ze voor kunst ontworpen zijn.’

‘Maar ik maak ze toch niet alleen voor de kunst?’ Kim zet haar laptop naast zich op het bed. ‘Ik ga ze dragen.’

‘Nee!’ Ik sla Kim op haar schouders. ‘Het is pas over twee weken één april, hoor.’

Ik weet dat Kim een totaal andere smaak heeft dan ik. Kim houdt van opvallend. Maar dit...

Ik kijk haar even zwijgend aan. Het is echt onmogelijk om te zeggen of ze nu een grapje maakt of dat ze het meent. Ik denk het eerste. Al weet ik dit bij Kim nooit zeker. Het leuke aan Kim is dat ik alles tegen haar kan zeggen zonder dat ze boos wordt. Ze is precies het tegenovergestelde van mijn moeder en Yannick.

‘Ik vind ze ook niet allemaal leuk,’ zegt Kim.

Ik grinnik. ‘Dat valt me mee.’

‘Maar die laarzen met die ijsbolletjes op de neuzen zijn toch cool?’ Kim pakt haar laptop op. Ze straalt. ‘Niemand op school heeft dit.’

‘Nee, dat snap ik.’ Ik schiet in de lach. ‘Heb je enig idee waarom niemand dit heeft? Niemand wil voor gek lopen.’

‘Voor gek!’ roept Kim uit. ‘Ze zijn superleuk.’

‘Laat me even voelen.’ Ik voel aan Kims voorhoofd. ‘Nee, nog geen koorts.’

‘Wat vind je er zo lelijk aan?’

‘Tja.’ Ik grijns. ‘Denk daar zelf maar over na. We moeten trouwens gewoon een keer gaan shoppen.’

‘Goed idee.’ Kim klapt haar laptop dicht. ‘En dan meteen een milkshake halen bij de McDonald’s.’

Ik geef haar een high five. ‘Doen we.’

‘O, heb ik al laten zien waar we naartoe gaan in Oostenrijk?’ Kim springt op van haar bed en pakt een reisgids. Bladerend komt ze naast me zitten. ‘Kijk.’

Ze laat plaatjes van een hotel zien. ‘Ging jij nou nog op vakantie?’

Ik haal mijn schouders op. ‘Gewoon naar Apeldoorn.’ Mijn moeder had gezegd dat ze het best wel fijn vond dat Yannick een keer niet meeinging. Dat scheelde een hoop zorgen. En, had ze gezegd, dan heb ik meer tijd voor jou. Het gaat er niet om hoe ver weg je bent, maar of je het gezellig hebt met elkaar. Ze zei het zo dat het leek alsof ik me erg bevoorrecht moest voelen. Ik weet dat mijn ouders er echt veel moeite voor doen om de vakanties ook voor mij gezellig te maken, maar toch...

Elke keer als het over de vakantie gaat, voel ik een steek.

Hijgend zet ik mijn fiets in de schuur en open de keukendeur. ‘Mooi, je bent er.’ Mijn moeder staat met een schort voor bij het aanrecht en keert een pannenkoek om. Lekker! Pannen-

koeken.

Ik grijns. ‘Eten we pannenkoeken op zaterdag? De mix was zeker in de aanbieding?’

Mijn moeder grinnikt. ‘Dat nog niet eens.’

Ik loop naar het fornuis en pluk een randje van de nieuwe pannenkoek af. Lekker, zo net uit de pan. Niemand maakt ze zo lekker als mijn moeder. ‘Waarom pannenkoeken op zaterdag?’

Mijn moeder haalt de pannenkoek uit de pan. ‘Yannick wilde dat eens eten.’

Yannick?

Ineens slaat mijn stemming om. Zomaar. Het stemmetje komt weer terug dat zegt dat hier alles om Yannick draait. Hoelang is het inmiddels geleden dat ik om pizza vroeg? Al meer dan twee maanden. In de tussentijd heb ik met Kim een keer een pizza besteld. Samen betaald. Maar waarom krijgt mijn broer wel meteen waar hij om vraagt? Ik gooi de sleutels op het aanrecht. ‘Ik dacht we op zaterdag per se patat moesten eten?’

Mijn moeder doet nieuw beslag in de pan. ‘Nou, dat hoeft niet per se. Een keer iets anders is toch lekker?’

‘Als ik een keer wat anders wil, wordt het niet gedaan, maar als Yannick wat anders wil, dan wordt het gelijk gedaan.’

‘Annefleur, doe nou niet zo moeilijk.’ Er klinkt ergernis in haar stem.

‘Moeilijk? Ik zeg alleen wat wáár is.’ Ik hoor dat ik harder ben gaan praten, maar het kan me niks schelen. Nog harder roep ik: ‘En die pannenkoeken hoef ik niet. Ik eet niks!’

‘Annefleur, doe even normaal. Je bent toch dol op pannenkoeken?’

‘Nee, ik eet geen pannenkoek. Geef de mijne maar aan de hond van de bureu.’

‘Annefleur!’ Mijn moeders stem schiet uit. ‘Nu moet je stoppen. Weet je hoeveel werk ik eraan gehad heb om die pannenkoeken te bakken? Ik dacht jou een plezier te doen. Je lust graag pannenkoeken.’

Ja hoor, mij een plezier doen! Net zei ze dat ze het voor Yannick deed. Ik staar voor me uit. Ruim twee maanden is het me gelukt. Ruim twee maanden lang heb ik niks gezegd over Yannick. Niet gezegd dat ik het super oneerlijk vind dat hij naar Amerika gaat. Ik heb zelfs een keer gezegd dat ik het leuk voor hem vond. Al die tijd heb ik gezwegen als hij weer als eerst een koek mocht kiezen en boos werd als dingen niet naar zijn zin gingen.

En nu...

Waarom zweeg ik niet gewoon en liet ik het maar gebeuren? Waarom word ik nu opeens zo boos?

Yannick kan toch ook heel leuk zijn? Hij vertelde mij pas nog dat hij had zitten chatten met Roosmarijn. Mijn moeder is verdergegaan met bakken. Ik kijk tegen haar rug aan. Ik weet het. Ik denk gewoon dat ze meer van Yannick houdt dan van mij. Ik voel tranen opkomen. Dat niet! Ik gris mijn sleutels van het aanrecht en stamp naar de trap. 'Voor mijn part eet je je miselijk aan die dingen, maar ik hoef ze niet.'

'Annefleur, eten!' Mijn vader.

'Ik eet niet mee.'

'Annefleur, doe niet zo moeilijk.'

Ik draai mijn hoofd in mijn kussen. Die pannenkoeken zijn de druppel. Ik kom niet.

Voetstappen op de trap. Gerammel aan mijn slaapkamerdeur. Lekker op slot. 'Annefleur!'

Niet reageren!

'Annefleur?' Mijn vader klinkt ineens heel rustig.

Ik zucht. 'Ja?'

'We zitten op je te wachten.'

'Ik hoef geen eten.'

'Doe de deur dan even open. Dan kunnen we praten.'

Nee, ik had me voorgenomen om juist niet meer te praten. Het komt er toch op neer dat ik jaloers ben op mijn broer. En dat

daar he-le-maal geen reden voor is. Dat ik onredelijk ben, dat ik nooit eens iets voor een ander over heb en dat ik niet meetel. Er lijkt een orkaan in mijn hoofd los te barsten. Ik pak mijn kussen en smijt het tegen de deur. ‘Nee, ik wil niet praten. En ik heb ook geen trek.’

‘Laat maar, Freek,’ roept mijn moeder. ‘Dan eet ze maar niet.’
‘Maar je krijgt ook niks anders, hoor,’ roept mijn vader.

Nou, dan toch niet!

Ik hoor dat mijn vader naar beneden loopt. De keukendeur valt dicht. Ik hoor vaag geroezemoes.

Misschien reageerde ik wel vreselijk kinderachtig. Wie maakt er nou zo’n toestand om een pannenkoek? Kim vast niet. Die zou alleen denken: lekker, pannenkoeken. Ik ben vast de enige die zo apart doet. Zou iemand begrijpen dat het helemaal niet om die pannenkoeken ging?

De tranen druppelen langs mijn wangen. Als ik gewoon mijn mond had gehouden, dan hadden we nu gezellig met z’n vieren aan tafel gezeten. Dan hadden we een wedstrijd gedaan wie het eerst zijn eerste pannenkoek op had. Mijn vader zou het startschot gegeven hebben waarna we allemaal zouden zijn aangevallen, behalve mijn moeder dan, die ons geleerd heeft om netjes te eten. Grote kans dat ik zou winnen. En nog grotere kans dat mijn vader, nadat hij het laatste stukje had doorgeslikt, lachend zou zeggen: ‘Ja, tegen die grote mond van jou kan ik niet op.’

Ik veeg de tranen van mijn wangen. Was alles nog maar zoals vroeger. Zou het anders zijn geweest als Yannick drie jaar geleden gewoon zijn verstand had gebruikt? Zou hij dan net als ik behandeld worden? De vragen tolleren door mijn hoofd. Oude vragen, maar nooit een nieuw antwoord. Ik weet het gewoon niet. Niemand weet het. Maar het was toch ook zijn eigen fout? Er klinkt gelach van beneden.

Zou mijn vader nu gewonnen hebben? Ze zijn mij vergeten. Helemaal vergeten! Ik draai me om. Ik kan maar beter hele-

maal niet meer praten over wat ik voel en wat me boos en verdrietig maakt. Er wordt toch niet naar geluisterd.

‘Annefleur?’

Ik schrik wakker. Mijn moeder klopt op de deur. ‘Annefleur, doe eens open.’

Zuchtend sta ik op.

‘Annefleur.’ Mijn moeder komt binnen. En aait door mijn haren. ‘Wat was er nou?’

‘Niks.’

‘Niks? Vond je die reactie normaal?’

‘Ik had gewoon geen trek in pannenkoeken.’

‘Maar je bent er dol op.’

‘Vandaag niet.’

‘Maar je kon toch aan tafel komen zitten?’

Ik haal mijn schouders op.

Mijn moeder zucht. ‘Is dit de pubertijd?’

Jaloers, moeilijk, pubertijd. Waarom hebben ze me niet gewoon te vondeling gelegd?

Ze wijst naar mijn telefoon. ‘Met wie zat je te appen?’

‘Ik zat niet te appen.’

‘Waarom ligt hij dan naast je kussen?’

Ik zie de achterdocht in haar ogen. Altijd dat ongeloof! Ik verdenk haar ervan dat ze soms stiekem in mijn telefoon kijkt om te zien of ik al toegevoegd ben aan de whatsappgroep *slechte vrienden*. Het liefst zou ik zeggen dat ik niet zo naïef ben. Niet zoals Yannick. En dat ze moet stoppen met mij steeds controleren. Maar dan krijg ik weer verwijten.

‘Ik zat NIET te appen.’

Ze kijkt me even onderzoekend aan. ‘Waarom krijg je dan zo’n kleur?’

Omdat ik kwaad word van dat gezeur en die achterdocht.

‘Ik voel me gewoon niet lekker.’

‘Je had ook wat moeten eten.’ Ze klinkt ineens weer bezorgd.

‘Wil je een toetje?’

Ik voel mijn maag. Maar ik heb geen zin om naar beneden te komen.

‘Je moet toch wat eten?’

Zou ze echt bezorgd om mij zijn?

Mijn moeder legt een hand op mijn schouder. ‘Kom. Dan pak ik een lekker toetje voor je.’